

SPORT EN MAATSCHAPPIJ

De stad als sportschool

Als docent-onderzoekers van het Instituut voor Sportstudies aan de Hanzehogeschool Groningen zetten Hanneke Verbree en Hiske Wiggers zich in voor het vergroten van de beweegvriendelijkheid in de gemeente Groningen. Het bevorderen van burgerparticipatie is daarvoor een uitstekend middel.

MARCO VAN DER HEIDE

Verbree deed vorig jaar als studente Sociologie onderzoek naar de beweegvriendelijkheid in de gemeente Groningen. „Die bleek opvallend genoeg lager in de wijken met duurdere huizen. Een wijk met relatief goedkope huizen, zoals Beijum, is veel compacter ingedeeld, waardoor bijvoorbeeld een basisschool of een supermarkt vaker dichtbij zijn. Dat nodigt uit om erheen te lopen of de fiets te pakken.”

Op verschillende plekken in Groningen wordt momenteel geprobeerd de beweegvriendelijkheid te vergroten, zoals in De Hunze. Wiggers: „Wat opvalt, is dat de bewoners daar heel goed in staat blijken mee te denken met manieren om bewegen in de wijk te stimuleren. Ze doen amper onrealistische of onbetaalbare voorstellen, maar komen met haalbare ideeën.”

En met effect. Zo wordt er in De Hunze een hardlooproutte uitgestippeld, een groot speeltoestel vervangen, een voetbalkooi aangelegd, het gras van een voetbalveld vernieuwd



Hiske Wiggers (links) en Hanneke Verbree zijn van mening dat Groningen nog veel innovatiever kan zijn om mensen aan het bewegen te krijgen. FOTO CORNÉ SPARIDAENS

en fitnessapparatuur geplaatst. „Daarmee wordt zeer goed gespeeld op de wensen vanuit de wijk. Als gevolg daarvan voelen de burgers zich veel meer betrokken bij de faciliteiten die de gemeente beschikbaar stelt”, zegt Wiggers.

Los daarvan is ook het proces daarnaartoe waardevol voor beide docent-onderzoekers. „We weten nu beter wat er in zo’n wijk leeft en hoe we op de wensen van de bewoners kunnen inspelen. Die informatie kunnen we gebruiken in andere wijken. Het doel is uiteindelijk om de

hele gemeente Groningen beweegvriendelijker te maken en vervolgens ook andere gemeentes. Kennis vergaren en delen, wat we doen vanuit het lectoraat Praktijkgerichte Sportwetenschap, is daarvoor cruciaal.”

Volgens Verbree gaan steeds meer mensen ongeorganiseerd sporten, en dan het liefst buiten. Speeltoestellen, looproutes en sportveldjes dragen daaraan bij. „Dat maakt van de stad een grote open sportschool. En dat hoeft helemaal niet veel te kosten. Zo zijn er slimme fietsroutes gecreëerd door de gemeente, waarbij verkeerslichten veelal worden vermeden en onderweg veel groen te zien is. Zo’n route ligt er bijvoorbeeld richting Zernike, waardoor studenten eerder geneigd zijn de fiets pakken.”

Toch kunnen bewoners zelf meer initiatief tonen, vindt Wiggers. „Ik

‘Het doel is om de hele gemeente Groningen beweegvriendelijker te maken’

ben eens in China geweest. Daar stond iedereen buiten te dansen, badmintonnen en fitnessen. In Nederland word je in zo’n geval toch enigszins raar aangekeken. Wat mensen niet kennen en nooit hebben gedaan, laten ze liever links liggen. Dat vind ik jammer.”

Allerlei creatieve oplossingen zouden bewegen in de openbare ruimte aantrekkelijker kunnen maken, vindt Verbree: „In Stockholm legde men bijvoorbeeld een zoge-

naamde pianotrap aan naast de roltrap op het station. Bij elke trede hoorde je een geluidje. Het bleek dat veel minder mensen nog de roltrap namen.” Wiggers vult aan: „Een bordje voor zo’n roltrap helpt ook al: ‘als je de trap neemt, verbrand je 40 kilocalorieën’. Dat is een vorm van nudging; met slimme interventies het gedrag van mensen sturen.”

In Groningen zijn er plannen om sensoren in de verkeerslichten te plaatsen, waardoor ze sneller op groen springen als het regent. „Zo’n innovatie zal beweging zeker stimuleren”, aldus Wiggers. „Toch kan Groningen wat mij betreft nog veel innovatiever zijn om mensen aan het bewegen te krijgen. Zo kun je denken aan verf op het wegdek, die ’s avonds oplicht. Dat maakt het veel leuker om te gaan skeeleren. Hopelijk is er in de toekomst meer tijd en geld voor zulke vernieuwingen.”